

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

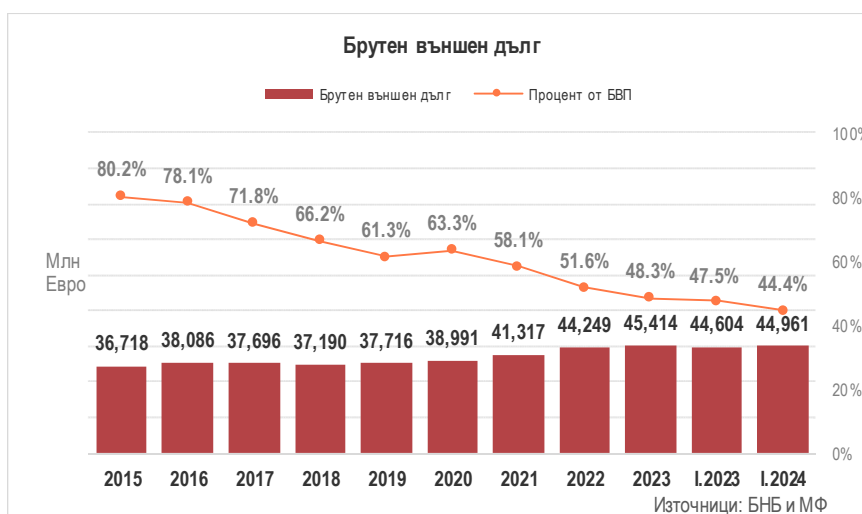
29 март 2024 г.

12:00 ч.

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ

Януари 2024 г.

Брутният външен дълг¹ в края на януари 2024 г. възлиза на 44 961.2 млн. евро (44.4% от БВП²), което е с 357.2 млн. евро (0.8%) повече в сравнение с края на януари 2023 г. (44 604 млн. евро, 47.5% от БВП).

В края на януари 2024 г. *краткосрочните задължения* са 7834.9 млн. евро (17.4% от брутния дълг, 7.7% от БВП) и се понижават с 356 млн. евро (4.3%) спрямо януари 2023 г. (8190.9 млн. евро, 18.4% от дълга, 8.7% от БВП). *Дългосрочните задължения* възлизат на 37 126.3 млн. евро (82.6% от брутния дълг, 36.7% от БВП), като се повишават със 713.2 млн. евро (2%) спрямо края на януари 2023 г. (36 413.1 млн. евро, 81.6% от дълга, 38.8% от БВП).

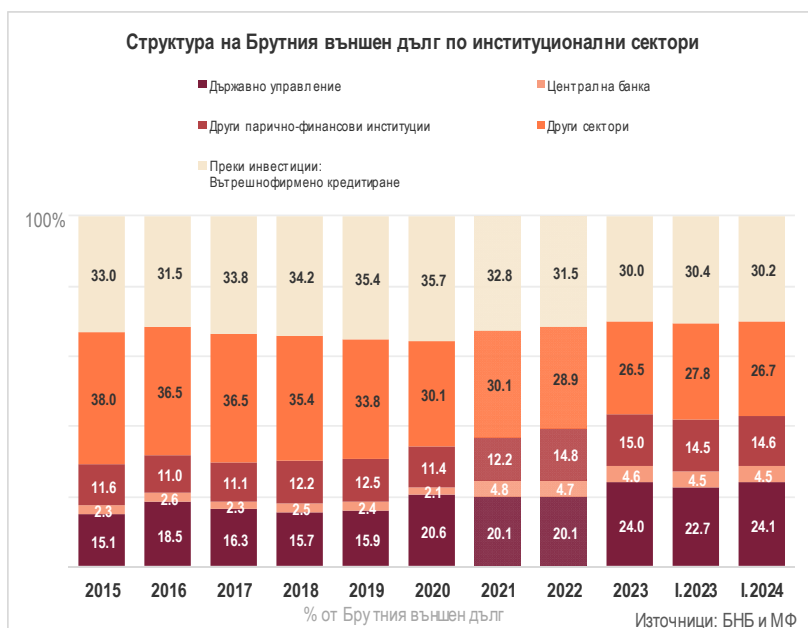

¹ Предварителни данни. Данните за периода януари – декември 2023 г. са ревизирани. В съответствие с методологическите бележки, с отчета за февруари 2024 г. ще бъдат направени ревизии на данните за януари 2024 г. Методологическите бележки за външния дълг са публикувани на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg, секция *Статистика/Външен сектор/Брутен външен дълг*).

² При БВП в размер на 101 249 млн. евро за 2024 г. (прогноза на БНБ) и 93 946.5 млн. евро за 2023 г. (данни на НСИ от 08.03.2024 г.).

Към края на януари 2024 г. 28 067.8 млн. евро (62.4%) от brutните външни задължения са с остатъчен матуритет над една година.

В евро са деноминирани 81.2% от brutните външни задължения, при 80.7% година по-рано.

Брутният външен дълг на сектор *Държавно управление*³ в края на януари 2024 г. е 10 843.8 млн. евро (10.7% от БВП). Спрямо края на януари 2023 г. (10 135 млн. евро, 10.8% от БВП) той нараства със 708.8 млн. евро (7%).

Външните задължения на *Централната банка* са 2004.6 млн. евро (2% от БВП). Те намаляват с 19.2 млн. евро (0.9%) спрямо края на януари 2023 г. (2023.8 млн. евро, 2.2% от БВП).

Външните задължения на сектор *Други парични финансови институции*⁴ са 6547.4 млн. евро (6.5% от БВП). Те нарастват с 61.8 млн. евро (1%) спрямо края на януари 2023 г. (6485.6 млн. евро, 6.9% от БВП).

Външните задължения на *Други сектори*⁵ са 11 985.9 млн. евро (11.8% от БВП). Те намаляват с 405.5 млн. евро (3.3%) спрямо същия месец на миналата година (12 391.4 млн. евро, 13.2% от БВП).

*Вътрешнофирменото кредитиране*⁵ е в размер на 13 579.5 млн. евро (13.4% от БВП) в края на януари 2024 г., което е с 11.3 млн. евро (0.1%) повече спрямо края на януари 2023 г. (13 568.3 млн. евро, 14.4% от БВП). То е с най-значителен дял в структурата на външния дълг – 30.2% към края на януари 2024 г., при 30.4% година по-рано.

За януари – декември 2023 г. общият **нетен поток**⁶ е положителен, в размер на 2183.2 млн. евро (2.3% от БВП) при положителен поток от 4035.9 млн. евро (4.7% от БВП) за януари – декември 2022 г.

Нетният външен дълг⁷ в края на декември 2023 г. е отрицателен в размер на 30 875.8 млн. евро (32.9% от БВП), като увеличава отрицателната си стойност с 5569.1 млн. евро (22%) спрямо края на декември 2022 г. (отрицателна стойност от 25 306.7 млн. евро, 29.5% от БВП). Намалението се дължи на по-голямото увеличение на brutните външни активи (с 6733.9 млн. евро, 9.7%) в сравнение с това на brutния външен дълг (с 1164.8 млн. евро, 2.6%).

³ При спазване на резидентния принцип.

⁴ Банки и фондове на паричния пазар.

⁵ Поради тримесечната отчетност на фирмите данните подлежат на ревизия.

⁶ *Нетният поток* се изчислява тримесечно на база на данните в пасива на платежния баланс за инструменти *Валута и Депозити*, *Дългови ценни книжа*, *Заеми*, *Търговски кредити и аванси* и *Други сметки за задължения*. Данни за периода януари – март 2024 г. предстои да бъдат публикувани на 30.05.2024 г.

⁷ *Нетният външен дълг* е изчислен като разликата между размера на brutния външен дълг и размера на brutните външни активи, изчислени на база тримесечните данни за международната инвестиционна позиция. *Брутните външни активи* се изчисляват тримесечно на база на данните в актива на международната инвестиционна позиция за инструменти *Валута и Депозити*, *Дългови ценни книжа*, *Заеми*, *Търговски кредити и аванси*, *Резервни активи* (с изключение на злато под формата на стандартни купчета) и *Други сметки за вземания*. Данните към края на март 2024 г. предстои да бъдат публикувани на 28.06.2024 г.

Брутен външен дълг¹

(По институционални сектори)

	I.2023		XII.2023		I.2024		I.24/ XII.23		I.24/ I.23	
	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	%	млн. евро	%
Брутен външен дълг (I+II+III+IV+V)	44604.0	47.5	45413.6	48.3	44961.2	44.4	-452.4	-1.0	357.2	0.8
I. Държавно управление²	10135.0	10.8	10886.6	11.6	10843.8	10.7	-42.9	-0.4	708.8	7.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Търговски кредити и аванси	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	10135.0	10.8	10886.6	11.6	10843.8	10.7	-42.9	-0.4	708.8	7.0
Дългови ценни книжа ³	6649.7	7.1	7614.3	8.1	7562.3	7.5	-51.9	-0.7	912.6	13.7
Заеми	3485.3	3.7	3272.4	3.5	3281.4	3.2	9.1	0.3	-203.9	-5.8
II. Централна банка	2023.8	2.2	2068.9	2.2	2004.6	2.0	-64.3	-3.1	-19.2	-0.9
Краткосрочни	180.8	0.2	271.2	0.3	182.0	0.2	-89.2	-32.9	1.2	0.7
Валута и депозити	179.6	0.2	267.7	0.3	179.1	0.2	-88.7	-33.1	-0.5	-0.3
Търговски кредити и аванси	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други сметки за задължения	1.2	0.0	3.5	0.0	2.9	0.0	-0.5	-15.9	1.7	134.9
Дългосрочни	1843.0	2.0	1797.7	1.9	1822.6	1.8	24.9	1.4	-20.3	-1.1
Разпределени СТП ⁴	1843.0	2.0	1797.7	1.9	1822.6	1.8	24.9	1.4	-20.3	-1.1
III. Други парично-финансови институции (ПФИ)⁵	6485.6	6.9	6801.7	7.2	6547.4	6.5	-254.3	-3.7	61.8	1.0
Краткосрочни	3921.2	4.2	4083.7	4.3	3662.0	3.6	-421.7	-10.3	-259.1	-6.6
Валута и депозити ⁶	3418.3	3.6	3963.6	4.2	3516.3	3.5	-447.3	-11.3	97.9	2.9
Търговски кредити и аванси	10.6	0.0	12.4	0.0	13.4	0.0	1.0	8.3	2.8	26.2
Други сметки за задължения	492.2	0.5	107.7	0.1	132.3	0.1	24.6	22.8	-359.9	-73.1
Дългосрочни	2564.5	2.7	2718.0	2.9	2885.4	2.8	167.3	6.2	320.9	12.5
Валута и депозити	2294.2	2.4	2613.7	2.8	2779.8	2.7	166.1	6.4	485.6	21.2
Дългови ценни книжа	270.2	0.3	104.4	0.1	105.6	0.1	1.2	1.2	-164.7	-60.9
IV. Други сектори⁷	12391.4	13.2	12036.1	12.8	11985.9	11.8	-50.3	-0.4	-405.5	-3.3
Краткосрочни	4088.9	4.4	3980.8	4.2	3990.9	3.9	10.1	0.3	-98.1	-2.4
Дългови ценни книжа	2.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-2.5	0.0
Заеми ⁸	242.3	0.3	239.2	0.3	230.6	0.2	-8.6	-3.6	-11.7	-4.8
Търговски кредити и аванси ⁹	2552.1	2.7	2592.3	2.8	2622.3	2.6	30.0	1.2	70.2	2.8
Други сметки за задължения ⁹	1292.0	1.4	1149.2	1.2	1138.0	1.1	-11.2	-1.0	-154.0	-11.9
Дългосрочни	8302.4	8.8	8055.4	8.6	7995.0	7.9	-60.4	-0.7	-307.4	-3.7
Дългови ценни книжа	1114.9	1.2	1051.4	1.1	1052.3	1.0	0.9	0.1	-62.6	-5.6
Заеми ⁸	6950.8	7.4	6758.3	7.2	6696.0	6.6	-62.3	-0.9	-254.7	-3.7
Търговски кредити и аванси ⁹	192.9	0.2	118.6	0.1	119.7	0.1	1.0	0.9	-73.3	-38.0
Други сметки за задължения ⁹	43.8	0.0	127.0	0.1	127.0	0.1	0.0	0.0	83.2	189.9
Финансови предприятия, различни от ПФИ	2568.0	2.7	2459.7	2.6	2470.8	2.4	11.1	0.5	-97.1	-3.8
Краткосрочни	1310.8	1.4	1177.0	1.3	1165.8	1.2	-11.2	-1.0	-145.0	-11.1
Дългосрочни	1257.2	1.3	1282.8	1.4	1305.1	1.3	22.3	1.7	47.9	3.8
Нефинансови предприятия	9717.1	10.3	9469.4	10.1	9506.8	9.4	37.4	0.4	-210.3	-2.2
Краткосрочни	2772.3	3.0	2797.2	3.0	2824.0	2.8	26.8	1.0	51.6	1.9
Дългосрочни	6944.8	7.4	6672.2	7.1	6682.8	6.6	10.6	0.2	-261.9	-3.8
Домкинства и НГООД	106.3	0.1	107.0	0.1	8.3	0.0	-98.8	-92.3	-98.0	-92.2
Краткосрочни	5.9	0.0	6.6	0.0	1.2	0.0	-5.4	-82.5	-4.7	-80.3
Дългосрочни	100.4	0.1	100.4	0.1	7.1	0.0	-93.3	-92.9	-93.3	-92.9
V. Пресни инвестиции:										
Външнофирмено кредитиране	13568.3	14.4	13620.2	14.5	13579.5	13.4	-40.7	-0.3	11.3	0.1
Задължения към директен инвеститор	8663.5	9.2	8918.3	9.5	8876.5	8.8	-41.8	-0.5	213.0	2.5
Задължения към инвестиционни предприятия в чужбина	160.5	0.2	143.7	0.2	142.3	0.1	-1.4	-0.9	-18.2	-11.3
Задължения към свързани предприятия	4744.3	5.0	4558.3	4.9	4560.7	4.5	2.4	0.1	-183.6	-3.9

Допълнителни показатели

Външен дълг на публичния сектор	13972.7	14.9	14600.2	15.5	14499.8	14.3	-100.4	-0.7	527.2	3.8
Външен дълг на частния сектор	30631.4	32.6	30813.4	32.8	30461.4	30.1	-352.0	-1.1	-170.0	-0.6

	I.2023		XII.2023		I.2024		I.24/ XII.23		I.24/ I.23	
	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	%	млн. евро	%
Дългови ценни книжа по институционални сектори (номинал)³	8606.7	9.2	9088.4	9.7	9054.4	8.9	-34.0	-0.4	447.7	5.2
Държавно управление	7155.2	7.6	7819.1	8.3	7785.3	7.7	-33.8	-0.4	630.1	8.8
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	7155.2	7.6	7819.1	8.3	7785.3	7.7	-33.8	-0.4	630.1	8.8
Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Парично-финансови институции (ПФИ)	270.4	0.3	104.5	0.1	105.4	0.1	0.9	0.8	-165.0	-61.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	270.4	0.3	104.5	0.1	105.4	0.1	0.9	0.8	-165.0	-61.0
Други сектори	1181.1	1.3	1164.8	1.2	1163.7	1.1	-1.0	-0.1	-17.4	-1.5
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	1181.1	1.3	1164.8	1.2	1163.7	1.1	-1.0	-0.1	-17.4	-1.5
Други финансови предприятия, различни от ПФИ	51.3	0.1	49.9	0.1	50.7	0.1	0.8	1.6	-0.6	-1.2
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	51.3	0.1	49.9	0.1	50.7	0.1	0.8	1.6	-0.6	-1.2
Нефинансови предприятия	1129.8	1.2	1114.8	1.2	1113.0	1.1	-1.8	-0.2	-16.8	-1.5
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	1129.8	1.2	1114.8	1.2	1113.0	1.1	-1.8	-0.2	-16.8	-1.5
Домкинства и НГООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

¹ Данните са съответствие с Ръководството по статистика на външния дълг, 2014 г. (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF 2014).

Предварителни данни към 29 март 2024 г. Данните за януари - декември 2023 г. са ревизиранни.

Данните за февруари 2024 г. и ревизия на данните за януари 2024 г. предстои да бъдат публикувани на 29 април 2024 г.

Равностойността в евро е изчислена по курс на съответните чуждестранни валути към края на периода.

² Источник: Министерство на финансите, *Регистър на държавния и държавногарантирания дълг* и директно отчитани се в БНБ юридически лица и ЕТ извън регистъра на МФ.

Предварителни данни за януари 2024 г. към 07 февруари 2024 г.

Не се включват задълженията на фирмите от публичния сектор и държавногарантирания дълг.

³ Дълговите ценни книжа са представени в основната таблица с тяхната пазарна цена, а в допълнителните таблици по номинална стойност.

⁴ Включва задълженията в СТП към Международния валутен фонд.

⁵ По данни от банките.

⁶ Съгласно *Ръководството по статистика на външния дълг*, 2014 г. (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF 2014) пар. 3.32, междубанковите заеми, различни от дългови ценни книжа и други сметки за задължения, се определят като депозити.

⁷ Включват се кредити, декарпирани и отчитани периодично в БНБ, както и държавногарантирани кредити (източник за държавногарантирания дълг: Регистър на държавния и държавногарантирания дълг; на Министерството на финансите. Предварителни данни за януари 2024 г. към 07 февруари 2024 г.

⁸ Данните се базират на отчетите, предоставени на БНБ от фирми, получили финансови кредити от неидентифицирани. Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

⁹ Включват се отчетените външни задължения на местни юридически лица по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.